

Asia: Luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2026 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista (VN/29875/2025)

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto

1 Johdanto

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä Euroopan unionin lainsäädäntöä uudistettiin rahoituskautta 2023–2027 varten. Kyseisellä rahoituskaudella EU:n kokonaan rahoittamat suorat tuet perustuvat jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittuihin strategiasuunnitelmiin. Käsittelyssä oleva asetusehdotus sisältää tarkemmat säännökset perustulotuen, uudelleenjakotulotuen, nuorten viljelijöiden tulotuen ja ekojärjestelmätuen myöntämisen yleisistä edellytyksistä, aktiiviviljelijästä, perustulotuen tukialueista ja perustulotuen enimmäismäärän jakamisesta tukialueille sekä perustulotuen hehtaariohanteisesta määrästä. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin uudelleenjakotulotuen ja nuorten viljelijöiden tulotuen tarkemmista ehdoista sekä tuen määrästä. Asetuksella säädettäisiin myös ekojärjestelmätuen eri ekojärjestelmien tarkemmista ehdoista, sitoumuskausista ja tuen määrästä. Asetus annetaan vuosittain.

2 Lausunto

Esitetyn asetusehdotuksen pykälät vastaavat sisällöltään pääosin nykyisin voimassa olevaa asetusta. Asetusluonnoksessa esitetään tehtäväksi tukivuoden vaihtumisen edellyttämiä päivityksiä. Kyse on lähinnä teknisluonteisista tarkennuksista ja korjauksista, jotka koskevat muun muassa tuenhakijan mahdollisuutta osoittaa maataloustoiminnan harjoittaminen, talviaikaisen kasvipeitteen ekojärjestelmätuen ehtoja määrääaikojen osalta sekä luonnonhoitonurmia, viherlannoitusurmia ja monimuotoisuuskasveja koskevien ekojärjestelmien ehtojen täsmentämistä.

Asetuksella säädetään myös alustavasti perustulotuen alueellisista enimmäismääristä. Ehdotetut tuotannosta irrotettujen suorien tukien yksikkökohtaiset määrät ovat tässä vaiheessa arvioita.

Kyseisillä muutoksilla ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä niillä ole vaikutuksia maatalouden tuotantomääriin, koska kyse on tuotannosta irrotetuista tuista sekä verrattain vähäisistä muutoksista tukien ehtoihin ja enimmäismääriin. Muutosten avulla varmistetaan budjetin riittävyys.

3 Lausunnon tiivistelmä

Asetusehdotus vastaa sisällöltään pääosin nykyistä asetusta, ja siinä esitetyt muutokset ovat luonteeltaan teknisiä tarkennuksia. Muutokset koskevat muun muassa maataloustoiminnan osoittamista, ekojärjestelmätuen ehtoja sekä perustulotuen alueellisia enimmäismääriä. Ehdotetut tukitasot ovat alustavia arvioita, eikä muutoksilla arvioida olevan merkittäviä taloudellisia tai tuotantomääriin vaikuttavia seurauksia, koska kyse on tuotannosta irrotetuista tuista. Esitettyä asetusehdotusta voi pitää perusteltuna.

Jani Lehto

Johtaja, biotalous ja ympäristö

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 29.11.2025 klo 00:46:26.

Lausunnon valmistelija(t):

Jyrki Niemi

Heikki Lehtonen, Olli Niskanen, Timo Karhula

Liitteet:

Tiedoksi: